

Latweefchu Awises.

Nr. 26. Zeitortdeena 26tā Juhi 1830.

Telgawa 25tā Juhi.

Lihds 19tu Juhi pee Nihgas ohsta 516 kuggi
bij atbraukuschi un 409 isgahjuschi.

* * *

Altal weena Luttera draudse to preeku peesihwojusi, ka winnas basniza Deewam par gohdu, un winnas lohzeleem par dwehles-eepreezinaschamu ar ehrgelehm irr puschkota tappusi. Sihekeles jeb Muraufkas mahzitais, kas Sehrypils aprinkam par prahwesti, un kas preefsch ne fenn gaddeem sawam lohti masam gammamam pulznam simukku muhru = basnizu sagahdaja, pee kurras usbuweschanas pats ne apnizzigi vuhejees, tai paschai par famestu nau du ehrgeles novirzis, kas muhfu tizzibas atgahdaschanas-deenā tappe eeswehtitas, un pirmu reist Deewam par gohdu atskanneja.

Ir Sallas muishas basnizai, kas Jekabstattā stahw, jaunas ehrgeles drīhs buhs gattawas.

Tehwa semmes wiltigi nodeweji
irr niknaki ne kā ahri gi ee-
naidneeki.

P a f a t t a.

No kahdas finehdes leels wesums ar jauneem zirweem tappe aisswests zaur kahdu leelu wezu meschu. Saule spihdeja us baltu tehraudu un winna spohschums spihguloja us mallu malahm. Wissi mescha kohki, to eeraudsīdamī, fahze trihzeht no bailibas. „Afk, taru nelai-

mi! nu mums buhs pehdigais gals! schee ziri-
wi muhs wissus gahsīhs pee semmes!“ — ta
waimanaja wissi kohki ar saweem schalkda-
meem wirfoneem. Bet kahds wezs ohsols, jan
300 gaddus mescha glihtums, teem pefauze:
Ne bihsteeetes wis! Kamehr neveens no
jums scheem zirweem ne dohd kahkus, tee
mums newarrehs sfahdeht.

L.

Mahzitais un pahtarnees.

Mahzitais. Mans dehls, tu gribbi parwil-
zinaht sawu atgreeschamu no grehkeem? —
Labb, darri to,zik ilgi tas tew patiēk.
Bet, luhdsams, atgreeses tomehr weenu
deenu preefsch tawas nahwes! —

Pahtarnees. Woi es tad warru sinnah, furrā deenā nomirschu?
Mahzitais. Kad tu to ne sinni, tad es tew
ne warru ne kahdu zittu padohmu doht, kā:
eesahzi jau schodeen atgreestees.

L.

Stahsti no Kreewu-tautas un walsts.

(Skattees Nr. 24.)

Winna Kreewu-walsti eeksch Gubernemen-
teem eedallija, un to Gubernementu-waldischa-
nu, lihds ar tahm tē waijadsigahm teesahm un
kahrtibahm eezeble; winna patti ar sawu rohku
sinnaja gudru pawehleschanas-sinu par to lik-
kumu-komissioni rakstiht, ko ta eetaifja, win-

na augstas gudribas-beedribas lihds ar daschadahn skohlahm uszehle, mahzitus fungus fawâs tahlâs semmès isfuhtija, lai tahs pahrraudstu un apraksttu, zittus jaunus fungus fveschâs semmès israidijs, tur skunstes un gudribâs eemahzitees, dauds mahzitus fveschinezkus pee few aizinaja, dauds tuhfstoschus wahzeechus litke us Kreewu semmi nahkt, un teem tufschus semmes gabbalus dewe, tur nomestees un maiss kohpt; fudraba un dselses rafschani, un andeli ar dselsi pavissam kohpe un parnuddingja, ar wahrdu fakkoh, winna fur ween stimadama, zaur gudreem padohmeem sawas tautas labbumu kohpdama kohpe un winnas flawa pa wissahm semmehim isssteephehs. Kamehr winna waldisa, Pohlu semmè daschads nemeers raddahs, un Kreewu farra pulki no schihs semmes gan drihs ne mas ne astahje. Pirmais strihdinsch bij Kehnina zelshanas labbad. Zaur Kreewu-spehku tappe Grahws Ponatowski eezelts, kas tamî wahrda: Stanislas Augusts lihds 1795 waldisa un veldigs Pohlu Kehninsch bija. Vehz raddahs strihdini deht teem Pohlu semmes eemahznekeem kas no Kattoliskas tizzibas nebijs; tohs leela Keiserene pahrtahje un fargaja, bet zitt Pohlu leelfungi teem negribbeja ne kahdas teefas eweheleht. No schi nemeera zehlehs, ka Pohlu-semme tappe masinata; jo Kreewu Keisereene, Pruhfchu Kehninsch un Reemsch Keisers, katis semmes gabbalu atnehme un paturreja. Ta bija pirma Pohlu semmès dallischana, kas 1772 notifke. Kreewi té Polozka un Mogilewas gubernementus dabbuja. Tomehr Pohlos ittin labs meers nepalikke; gan daschadi raudisja, semmes waldischanu vohz gudrakas buhshanas etaishit, bet nekahds padohms nepalikke, um ta vohz dividensits gaddeem 1793. Pohlit semme o htrâ la hga tappe dallita. Pruhfchu Kehninsch nehme Dansku, un leelu gabbalu, Kreewu Keiserene weht jo leelaku, un ko neatanehme, tur tomehr Kreewu saldati palikke. Us to nu zehlehs 1794 tas Pohlu karsch, kas lihds pat Kursemma fineidse. Gefahkuma Kreewi no Warschawas un Wilnas tappe isdsihti, Koschusko, Pohlu wirsgeneralis, gan turvejahs, zit spehdams; bet Kreewi to drihs us-

warreja. Koschusko batallu paspheleja un erwainots pats kluu Kreewu rohkas; Suwronis, Kreewu generalis Warschawu panehime, un wezza Pohlu walts mi 1795 ittin pagallam, tre schâ reise tappe dallita. Pohlu Kehninsch gahje us Pehterburgu, fur 1798 nomirre. Kursemmes leelstungus un muischneeki tannî paschâ 1795ta gaddâ arri Keiserenei padewahs, un nota laika Kursemme ihpats Kreewu walts guberments palizzis. Ta beidsahs Pohlu walts appafsch leelas Keiserenes Kattrihnes.

(Turplikam wairat.)

(Ich hab' ein junges heißes Blut.)

1.

Dauds jaunu karstu assiu,
Elsch dshlahm, nehsaju.
Es butschoschanu gohdaju,
Bet butschoi's ne esuu;
Jo jebchnu man irr libgawin,
Ko deen' un nakti firds peeminn,
Zad tomehr tas man ne weddahs
Un butschoschana ne dohdahs.

2.

Ta, kas mann' mihle, Greetina
Sit agri darbu sah.
Nu es tai pakk abstrumâ! —
Tu tehws! — Nu laime nah! —
To apkampju, — bet addata,
Kas eesprausta bij lakkata,
Man rohla durr. — Sahk assius freet
Speesch ne butschotam mahjas eet.

3.

Wehl ne senn laiku kawedams
Garr uppes seereju,
Un Greetini tur fastapdams
Es mutti isluhdsu. —
Jau luhpas arri twosahs;
Bet peepeschti funs' gaddijahs,
Man sahpigi kohsch papehdi
Té atkal mutte suddusi!

4.

Ar kluffu preeku aiswelkohs
Preeksch Greetas nammnu;
Un wiinas rohku dabbujohs
To welk' pee fruhlinu. —
Bet tehw's ais wahrteem stahwejis
Mums starpā lezz. — Bij waltejis! —
Un kā jau diw'reis iessudde
Er tresh'reis' sudde muttite.

5.

Wehl wakkar ta eefsch kambari
Man klussam hauz pee few:
„Schowakkar lohgi atwehrti
„Pee mannis gaida tew!“ —
Ar mihib's dohmahn wakkara
Es treppes flee'n' pee lohdina. —
Par nelaimi tafs faluhse
Un muttih' attal iessudde! —

6.

Un tā tas ar man allach irr,
Neweens mani' noshehlo;
No behdahn man ne weens ne schirr
Ja manni ne butscho.
Kapehz tad laime manni nihd,
Un zittan ta pahlreku spihd?! —
Tapehz, juhs miiklas mertinas,
Man butschojeet kā peenahkahs.

***

Miiklas usminneshana eefsch Nr. 24.

Nulle.

Teefas fluddinashanas.

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
no Zuklumes aprinka teefas wissi un jebkuri, kam
pee tahn atlklischahm mantahm tafs Bresilhes muis-
schā nomirruschas Lisettes Fenzschenwsky kaut kah-
dos mckleschanas un prassishanas buhtu, scheit tohp
usfaukt un preekschā aizinati, lihds 24tu Zuhli deenur-
schi gadda, ja ne gribb sawu teefu saudeht un muis-
scham kluffu zeest, ar sawahm prassishahanahm scheit pee-

teefes un tafs kā peenahkahs parahdiht. Ko buhs
wehrā nemt!

Zuklume 23schā Meija 1830.

(L. S. W.) L. von Kleist, aprinku teefaskungs.
(Nr. 444.) Siltehrs George Paul.

* * *

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
no Zuklumes aprinka teefas tohp sinnams darrihts, kā
tannū 21mā Zuhli mehneshcha deenā schi gadda Sirmes-
les Sakku frohgā, tafs mantas ta zitkahrtiga Kap-
peles moherneeka Brickmann, kas irr: sirgi, lohpi,
istabas= un pee fainmeeku-buhshanas wajadigas lees-
tas, uhtröpē tam wairakföhltajam par tuhliht maksas-
damu naudu taps pahrohtas.

Zuklume 10tā Zuhni 1830.

(Nr. 485.) Siltehrs George Paul.

* * *

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no schihs pagasta teefas wissi tec, kam kahdas
taifnas parradu prassishanas pee tafs mantas ta Oh-
glaines fainmeeka Pihzunu Jahna buhtu, kas sawas
mahjas nodevis, un par kurra mantu wiina parradu
un truhkdama inventariuma dehl ta konkurse volista
irr, zaur scho usfaukt, lai lihds 2trū Augusta f. g.
pee schihs teefas peeteizahs, un pehz likkumeem to
spredunnu wehrā nemt.

Ohglaine tannū 2trā Meija 1830.

Krischan Segle, pagasta wezzakais.
(Nr. 28.) Georgi, pagasta teefas frihweris.

* * *

Us pawehleschanu tafs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsis ic. ic. ic.,
tohp no Wehrgalles un Bebbes pagasta teefas wissi
tee, kam taifnas prassishanas pee ta Bebbes fain-
meeka Duklu Janna, kas sawas mahjas pee truhkuma-
inventariuma un zittu parradu labbad wairs ne speh-
damus waldiht, atdevis, un par kurra mantu konkurse irr-
spresta, scheitan aizinati un fasfaukt, lai diwju mehnesh-
schu starpā, prohti lihds 24tu Zuhli f. g. kas tas wee-
nigais un iesslehgshanas termihns buhs, woi paschi,
woi zaur weetnekeem, kurtahdi peenemamai, pee schihs
pagasta teefas peeteizahs, un tad fagaiba, ko schi-
teefas pehz likkumeem spredihs. To buhs wehrā
nemt.

Wehrgalles un Bebbes pagasta teefas tai 24tā Meija
1830.

(S. W.) ††† Bruera Jannis, pagasta wezza-
kais.

(Nr. 26.) Skrey, pagasta teefas frihweris.

Us pawehleschanu tafs Reiseriffas Gohdibas,
ta Patwoldineeka wissas Kreewu Walstis ic. ic. ic.,
tohp wissi tee, tam kahdas taifnas präffishanas pee
teem peezeem fainneekem Aure, Edsche, Sweede,
Siggat un Krehle buhtu, kurri inventariuma truhkuma
un zittu parradu dehl no sawahm mahjahn islikti,
aizinati, lihds 12tu deenu Zuhli mehnescha pee schih
teefas peeteiktees.

Pohpes pagasta teesa tann 24tä Meija 1830. 3

††† Zeple Anfs, pagasta wezzakais.
U. Schnee, pagasta teefas frihweris.

* * *

Wissi tee, tam pee to lihdschinnigu Snehpeles fainneeku Gesalneeka Albdamu, kurfch sawas mahjas pats
nobevis un par kurra mantu konkurse spreesta, kaut
kahdas taifnas präffishanas irr, tohp aizinati, wiss-
wehlaki lihds to 7tu Augustia f. g. ar sawahm taifnahm
mekleschanhm pee strahpes muhscham kluffuzeest pee
scho teefu peeteiktees.

Snehpeles pagasta teesa 6tä Zuhni 1830. 3

(S. W.) Kuschku Kristaps, peefehdetais.
(Nr. 37.) J. Berg, pagasta teefas frihweris.

* * *

Pebz Sirmoles pagasta teefas spreedumu, teek wissi
un jebkuri, tam kahdas taifnas parradu präffishanas
pee ta pee schih pagasta teefas peederriga fainneeka Muijemneeku Trizza, kas sawas mahjas pats
atbewis, un par kurra mantu inventariuma truhku-
ma dehl konkurse spreesta, usaizinati, lihds 8tu Au-
gusta mehnescha deenu f. g. pee schih pagasta teefas
peeteiktees; us to paschu peeminnetu deenu arri tafs
mantas ta peeminnetu fainneeka Trizza us uhtropi
tam wairakfohlitajam taps pahrdohtas; arridsan tohp
wissi tee usaizinati, tam kahdas taifnas parradu präf-
fishanas pee ta nomirruscha Sirmoles meschafarga
Trizza Reimanna buhtu, lai tee lihds 8tu Augusta
mehnescha deenu f. g. pee schih pagasta teefas pee-
teizahs.

Sirmoles pagasta teesa tann 7tä Zuhni mehnescha
deenu 1830.

††† Ingehn Gotthard, pagasta wezzakais.
Friedrich Braun, pagasta teefas frihweris.

*****

Wissi tee, tam kahdas taifnas parradu präffishanas
pee ta, pee Jaunauzes peederriga fainneeka Mei-
renu, kas sawas mahjas, parradu un inventariuma
truhkuma dehl pats nobewis, un par kurra mantu zaure
schihs teefas spreedumu konkurse irr molita, tohp aiz-
inati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 12tu Zuhli
schih gadda sawas präffishanas scheit peeteikt.

Jaunauzes pagasta teesa taf 17tä Meija 1830. 2

Behrulait Zahne Schulz, pagasta wezzakais.

A. G. Hammer, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Behrsmuischas pagasta teefas tohp scheit sun-
names darrihsts, ta tann 8tä Zuhli f. g. pee schihs pa-
gasta teefas, gultubrahns, kā spilweni no 2 pohdi
smaggi, i warra graphis, i fedli un wehl zittas gel-
digas bruhkes lectas, dehl weena parrada, kas no ta
schihda Seelig Abraham Simsohn, tam Mas Me-
schamuischas (Klein Wuschhoff) fainneefam Midstau
Rasparam peenahkahs, us uhtropi isdohtas kluhs.

Krohna Behrsmuischas pagasta teesa tann 12tä
Zuhni 1830. 2

(L. S. W.) H. Wehling, pagasta wezzakais.
(Nr. 402.) J. H. Müller, pagasta teefas frihweris.

* * *

No Grahwendahles pagasta teefas tohp wissi tec,
tam kahdas parradu präffishanas pee ta fainneeka Wezzlohu Zehkaba buhtu, par kurra mantu parradu
dehl konkurse spreesta, usaizinati, lai lihds 11tu
Zuhli f. g. pee saudeschanas sawas mekleschanas, pee
schihs pagasta teefas peeteizahs, un nouktä terminä
fanahs.

Grahwendahles pagasta teesa tann 20tä Meija
1830. 2

Zukku Krischjahn, pagasta wezzakais.
Herzberg, pagasta teefas frihweris.

Zitta fluddina schana.

Tann 11tä Zuhni naakti weens melns sirgs us freis-
fu ziflu no wilka plehsts, us labbu pakalu kahju klib
un 12 gaddus wezs, tam Muishazeemas festeram
Didrich Strauch no gannibas irr nosagts tappis. Kas
taifnu sinnu no schi sirga doht warr, dabbun 3 Rub.
fudraba.

I s t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ossipeevorinen: F. D. Braunschweig, Censor.
No. 319.